

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев 2263/2020
04.06.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, др Илије Зиндовића и Бранка Станића, чланова већа, у парници тужиоца-противтуженог АА из ..., чији је пуномоћник мр Немања Јоловић, адвокат у ..., против тужене-противтужиље ББ из ..., чији је пуномоћник Милан Ћурчић, адвокат у ..., ради вршења родитељског права, одлучујући о ревизији тужиоца-противтуженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 14/20 од 14.01.2020. године, у седници већа одржаној 04.06.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца-противтуженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 14/20 од 14.01.2020. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосновани, захтеви парничних странака за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Пожеги П2 34/19 од 24.10.2019. године, ставом првим изреке, разведен је брак парничних странака; ставом другим изреке одбијен је тужбени захтев да се малолетни ВВ повери тужиоцу-противтуженом (у даљем тексту: тужилац) ради самосталног вршења родитељског права уз одржавање личних односа са туженом-противтужиљом (у даљем тексту: тужена) према одлуци суда и да се обавезе тужена да на име дечијег издржавања плаћа 10.000,00 динара месечно почев од 20.02.2019. године, па убудуће док постоје законски услови, доспеле износе одједном са законском затезном каматом од доспелости до исплате; ставом трећим изреке малолетни ВВ је поверен туженој ради самосталног вршења родитељског права и одређено да је пребивалиште детета на адреси мајке; ставом четвртим изреке одређено је да ће малолетни ВВ са оцем личне односе одржавати тако што ће га отац преузимати и враћати на адресу мајке сваки други викенд од петка од 18.00 часова до недеље до 18.00 часова, половину зимског распуста, 15 дана непрекидно летњег распуста, сваки други Божић, Нову годину, Ускрс и дечији рођендан и очеву крсну славу; ставом петим изреке обавезан је тужилац да на име дечијег издржавања плаћа месечно 10.000,00 динара почев од 22.02.2019. године, па убудуће док за то постоје законски услови, до 5. у месецу за текући месец на текући рачун тужене, неисплаћене износе у року од 15 дана; ставом шестим изреке одбијен је део противтужбеног захтева на име

дечијег издржавања у износу од 15.000,00 динара месечно; ставом седмим изреке одређено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 14/20 од 14.01.2020. године по жалби тужиоца је преиначена првостепена пресуда у делу става четвртог изреке тако што је одређено да ће малолетни ВВ код тужиоца проводити половину свих распуста, док је потврђена у ставовима другом, трећем, петом и седмом изреке и преосталом делу става четвртог изреке.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужена је благовремено поднела одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду применом члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11...18/20), Врховни касациони суд је установио да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. става 2. тачке 2) ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, у браку парничних странака рођен је малолетни ВВ ...2010. године. Тужилац АА из првог брака има две кћерке ГГ, рођену 1998. године, и малолетну ДД, рођену 2004. године, које живе са мајком.

Тужилац је оснивач „ББ“ доо. Тужена је завршила вишу економску школу, а за време трајања заједнице живота са тужиоцем није била запослена, већ је бринула о детету. Парничне странке су са сином до престанка заједнице живота 01.02.2019. године живе у кући у селу ... код ..., а сада тужена са малолетним дететом живи у заједничком домаћинству са својим родитељима у Обе стамбене јединице су условне за живот малолетног ВВ. Малолетни ВВ је ученик другог разреда основне школе у ..., а за задовољење његових месечних потреба неопходно је издвојити износ од 20.000,00 динара.

Тужиоцу АА је 01.02.2019. године ПУ Ариље изрекла хитну меру привремене забране да контактира и прилази жртви насиља у породици ББ, а решењем Основног суда у Пожеги број НП 16/19 од 01.02.2019. године наведена хитна мера је продужена до 02.03.2019. године.

Према налазима и стручним мишљењима Центара за социјални рад у Чачку и Ариљу обе парничне странке имају очуване родитељске капацитете, а малолетног ВВ, који је емоционално опредељен за живот са мајком, треба поверити мајци ради самосталног вршења родитељског права и одредити начин одржавања личних односа са оцем који је предложио ЦСР у Чачку.

Нижестепени судови су малолетног ВВ поверили туженој ради самосталног вршења родитељског права јер се у потпуности интегрисао и адаптирао на школско и животну окружење у ..., а мајка поседује адекватне родитељске компетенције и јер су туженом изречене хитне мере по пријави за насиље у породици. Другостепеном

пресудом је преиначена одлука о начину одржавања личних односа детета са оцем тако што је одређено да ће код тужиоца проводити половину свих распуста јер ће тако имати прилику да развија однос са оцем и његовом широм породицом. Надаље, тужилац је обавезан да плаћа дечије издржавање у износу од 10.000,00 динара месечно имајући у виду да је здравствено и радно способан и запослен.

Ревизијске наводе којима се указује на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. става 1. у вези чланова 8, 315. става 2. и 383. ЗПП учињених у поступку пред другостепеним судом, Врховни касациони суд није разматрао јер пред другостепеним судом није отворана расправа да би наведене битне повреде могле бити учињене, већ је другостепени суд прихватио разлоге које је првостепени суд дао за утврђене битне чињенице.

Првостепени суд, сходно члановима 7. и 313. ЗПП, одлучује о тужбеном захтеву на основу чињеница које је размотрио и утврдио у току поступка, па ни Врховни касациони суд одлучујући о ревизији не може разматрати извештај психолога од 12.02.2020. године, достављен уз допуну ревизије, који ни првостепени суд није разматрао јер је сачињен након закључења главне расправе.

Нису основани ревизијски наводи којима се истиче да је побијаном пресудом погрешно примењено материјално право. Сходно члану 270. Породичног закона ("Службени гласник РС", бр. 18/05...6/15) суд је дужан да, пре него што донесе одлуку о вршењу родитељског права, затражи налаз и стручно мишљење од установе специјализоване за посредовање у породичним односима. На основу налаза и мишљења ЦСР у Ариљу и Чачку утврђено је да су обе парничне странке подобне за самостално вршење родитељског права, али да је у најбољем интересу малолетног ВВ да буде поверен мајци ради самосталног вршења родитељског права. Малолетни ВВ се прилагодио животној и друштвеној средини у породичном домаћинству мајке и њених родитеља у којем живи од почетка фебруара 2019. године и при томе је и сам емоционално опредељен за живот са мајком. Мишљењу и жељи малолетног ВВ да настави живот са мајком треба посветити пажњу у смислу чланова 65. и 266. ПЗ, без обзира на то што нема 15. година живота када би могао сам да одлучи са којим родитељем ће живети (члан 60. став 4. ПЗ), јер је ЦСР у Чачку, као стручна установа, проценио да је довољно зрео да формира своје мишљење. Истовремено, тужена је пажљива и нежна мајка која дозвољава детету да изрази мисли и осећања и уз коју се дете осећа прихваћено и вољено. Исте осећаје малолетни ВВ гаји и према родитељима тужене са којима живи у заједници. У таквој ситуацији било би нецелисходно поверити малолетно дете тужиоцу ради самосталног вршења родитељског права и на тај начин га поново измештати из средине у којој се успешно прилагодило, без обзира на то што ни родитељске компетенције тужиоца нису снижене. Личност тужене су процењивала стручна лица која нису указала да постоји сумња да тужена конзумира опијате, већ су, напротив, установили да је подобан родитељ. Тужилац није приложио материјалне доказе којима би учинио вероватним своје наводе да тужена користи опијате. Стога су нижестепени судови основано закључили да није потребно изводити доказ вештачењем тужене ради утврђивања тих околности. Сходно изнетом, одлука о вршењу родитељског права донета је на основу правилно и потпуно утврђеног чињеничног стања и у најбољем интересу малолетног детета у складу са члановима 6. ставом 1. и 266. ставом 1. ПЗ. Родитељско право постоји само у мери која је потребна за заштиту личности, права и интереса детета (члан 67. ПЗ), а садашњи интерес малолетног ВВ је да настави да живи у средини у којој је адаптиран и међу особама

којима је емоционално привржен. Због тога се малолетно дете не може поверити тужиоцу ради самосталног вршења родитељског права упркос постојању његових родитељских компетенција.

Одлука о начину одржавања личног односа тужиоца и малолетног ВВ донета је на основу предлога ЦСР у Чачку и правилне примене чланова 61. у вези чланова 6. става 1. и 266. става 1. ПЗ. Одлука о дечијем издржавању донета је на основу правилне примене члана 160. ПЗ на утврђене чињенице о потребама малолетног ВВ, као повериоца издржавања, и тужиоца, као дужника издржавања.

Сходно наведеном, Врховни касациони суд је применом члана 414. става 1. ЗПП одлучио као у изреци.

Применом члана 165. става 1. ЗПП у вези чланова 153. и 154. ЗПП, Врховни касациони суд је одбио захтеве парничних странака за накнаду трошкова ревизијског поступка јер тужилац није успео у том поступку, а одговор на ревизију који је поднела тужена није био потребан за ову парницу.

**Председник већа-судија
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић